

**Gemeente
Amsterdam**

Advies

Adviescommissie Beschermwaardige Houtopstanden Amsterdam

Betreft advies Monumentale iep t.o. Prinsengracht 337 (boom-ID: 342046)

Samenvatting

Gezien dat er een alternatieve bouwmethode voor handen is, de specifieke verantwoordelijkheid van Amsterdam voor deze iepensoort als bedreigd Nederlands erfgoed, en de nadrukkelijke opdracht van de gemeenteraad om zorgvuldig om te gaan met monumentale bomen, adviseert de commissie het bestuur om geen velvergunning te verlenen.

Vergunningaanvraag

Vanuit het programma Bruggen en Kademuren is er de wens om voor het plaatsen van een veiligheidsconstructie een beeldbepalende meer dan honderdjarige *Ulmus hollandica* 'Belgica' te ontdoen van twee zware boven het water hangende zij-armen. Dit ondanks dat er een alternatieve bouwmethode voor handen is om de veiligheidsconstructie aan te brengen zonder vermindering van de monumentale boom. De voorgestelde rigoureuze ingreep is verboden zonder velvergunning. Van het verbod tot vellen kan alleen afgeweken worden indien er sprake is van zwaarwegende omstandigheden.

Overwegingen

De *Ulmus hollandica* 'Belgica' heeft het zo gewaardeerde beeld van de Nederlandse iep bepaald. Van deze iepensoort zijn er echter steeds minder over. Amsterdam als iepenhoofdstad, heeft een speciale verantwoordelijkheid voor het behoud van deze speciale cultivar, die de komende decennia verder onder druk zal komen te staan door de enorme opgave voor kademuren en bruggen. Vanwege de klimaatverandering is bovendien de aanwezigheid van grote bomen des te belangrijker geworden om de stad leefbaar te houden. Bomen langs de kades hebben het lastig nu hun ondergrondse groeiruimte de laatste eeuw door kabels en leidingen steeds verder is ingekrompen. Juist bomen dichtbij het brughoofd hebben nog ruimte behouden om tot echt monumentale grootte uit te groeien. Deze locatie heeft het mogelijk gemaakt om uit te groeien tot de beeldbepalendheid die de plaatsing van deze iep op de lijst van beschermwaardige houtopstanden rechtvaardigt. De grote kans dat tijdens de hersteloperatie bruggen en kademuren de komende decennia een substantieel aantal monumentale exemplaren toch niet handhaafbaar zal blijken te zijn, maakt dat behoud waar mogelijk voorop moet staan. Dat betekent dat de meerkosten bekeken moeten worden in relatie tot de kosten van het totale programma en niet per (deel)project. En tevens afgezet zouden moeten worden tegen de mogelijkheden en kosten van alternatieve mitigerende maatregelen in het kader van klimaatverandering.

Verwijdering van deze twee zware takken zal leiden tot sterk verminderde vitaliteit van de beschermwaardige boom, en tot een zodanige aantasting van het beeld dat deze zijn monumentale karakter verliest. En daarmee zijn grond voor plaatsing op de lijst van beschermwaardige houtopstanden.

Advies

Gezien dat er een alternatieve bouwmethode voor handen is, de specifieke verantwoordelijkheid van Amsterdam voor deze iepensoort als bedreigd Nederlands erfgoed, en de nadrukkelijke opdracht van de gemeenteraad om zorgvuldig om te gaan met monumentale bomen, adviseert de commissie het bestuur om geen velvergunning te verlenen.

Vastgesteld in de vergadering van 29 januari 2020

Voorzitter

Secretaris

Ir. Pieter Boekschooten

Drs. Wouter van der Wulp

Aanwezig op de vergadering de leden Boekschooten, Brunia, Zwarteveen, Vonk, Oldenburger, Oostwaard, Voshaar en Noordman